

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 114-A SESIUNE PLENARĂ, 12, 13 ȘI 14 OCTOMBRIE 2015

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Procesul decizional cu privire la produsele alimentare și furajele modificate genetic

(2015/C 423/13)

Raportor:	domnul Mark WEINMEISTER (DE-PPE), secretar de stat pentru afaceri europene al landului Hessen
Documente de referință:	Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1829/2003 în ceea ce privește posibilitatea statelor membre de a restricționa sau de a interzice utilizarea produselor alimentare și furajelor modificate genetic pe teritoriul lor – COM(2015) 177 final Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: „Reexaminarea procesului decizional în materie de organisme modificate genetic (OMG)”, COM(2015) 176 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. salută, în principiu, abordarea care stă la baza propunerii Comisiei de a acorda un rol mai important regiunilor și de a extinde competențele acestora în ceea ce privește luarea deciziilor;
2. are, însă, rezerve deosebit de mari în acest caz particular, în ce privește pertinenta măsurilor preconizate;
3. atrage atenția asupra lipsei masive de încredere și de acceptare a unei mari părți a populației cu privire la organismele modificate genetic. Această lipsă de încredere și de acceptare ar trebui abordată, de exemplu, prin asigurarea unui proces de autorizare mai transparent pentru produsele alimentare și furajele modificate genetic;
4. își reiterează solicitarea de a clarifica normele de etichetare, astfel încât consumatorii să poată lua decizii de cumpărare în cunoștință de cauză. Transparența privind etichetarea înseamnă neapărat și menționarea utilizării de produse modificate genetic pentru producția de alimente de origine animală;
5. face trimitere în acest context la Avizul Comitetului Regiunilor privind libertatea de decizie a statelor membre în ceea ce privește cultivarea de organisme modificate genetic pe propriul teritoriu (CdR 338/2010 fin) (adoptat în cadrul celei de a 88-a sesiuni plenare din 27 și 28 ianuarie 2011) și Rezoluția privind prioritățile pentru programul de lucru al Comisiei Europene pentru 2016 (adoptat la cea de a 113-a sesiune plenară, care a avut loc la 9 iulie 2015);

Procedura de autorizare a alimentelor și furajelor modificate genetic

6. ia act de faptul că Uniunea Europeană are un cadru juridic cuprinzător, care reglementează autorizarea, trasabilitatea și etichetarea organismelor modificate genetic (OMG), a produselor alimentare modificate genetic (MG) și a hranei pentru animale, având ca bază Directiva 2001/18/CE privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului; Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic și Regulamentul (CE) nr. 1830/2003 din 22 septembrie 2003 privind trasabilitatea și etichetarea organismelor modificate genetic și trasabilitatea produselor destinate alimentației umane sau animale, produse din organisme modificate genetic și de modificare a Directivei 2001/18/CE;
7. constată că cadrul de reglementare propus prevede că niciun OMG respectiv niciun produs alimentar sau furaj modificat genetic nu poate fi introdus pe piață fără autorizația prealabilă acordată în temeiul cadrului juridic relevant;
8. ia act de faptul că procedura de autorizare pentru alimentele și furajele modificate genetic prevede o evaluare științifică definitivă a documentelor de solicitare de către Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA);
9. constată, de asemenea, că după primirea evaluării EFSA, Comisia prezintă statelor membre, reprezentate în cadrul Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale, un proiect de decizie de autorizare sau de refuz;
10. observă că, atunci când nu se ajunge la nicio decizie ca urmare a votării nici în cadrul Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale, nici în Comitetul de apel, Comisia este obligată, în temeiul cadrului juridic pentru OMG-uri și al Cartei drepturilor fundamentale, să ia o decizie cu privire la cererea de autorizare;

Revizuirea procedurii de autorizare pentru alimentele și furajele modificate genetic

11. atrage atenția asupra faptului că, în programul său de lucru pentru 2015, Comisia și-a anunțat intenția de a revizui procesul de aprobare a organismelor modificate genetic în scopul de a aborda preocupările exprimate de publicul larg și de statele membre cu privire la obligațiile juridice actuale ale Comisiei de a autoriza OMG-uri, chiar și în cazul în care nu există o majoritate calificată a statelor membre în favoarea unei astfel de autorizări;
12. își exprimă surprinderea cu privire la faptul că promisiunea unei reexaminări a generat doar o propunere privind utilizarea produselor alimentare și furajelor modificate genetic, și nu revizuirea radicală a procedurii de autorizare, așa cum a fost anunțat;
13. atrage atenția asupra comportamentului la vot al diferitelor state membre în legătură cu actuala procedură de autorizare pentru produsele alimentare modificate genetic și hrana pentru animale, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1829/2003;
14. regretă faptul că, de regulă, aceste proceduri de vot privind produsele alimentare și furajele modificate genetic nu duc la o majoritate calificată pentru sau împotriva proiectului de decizie, nici în cadrul Comitetului permanent, nici în cadrul Comitetului de apel;
15. remarcă faptul că un stat membru poate să fie motivat să se abțină sau să voteze împotriva autorizației nu numai din cauza rezervelor legate de evaluarea științifică, ci și ca urmare a unor aspecte din afara domeniului de aplicare al EFSA de evaluare a riscurilor;
16. ia act de faptul că, în conformitate cu legislația actuală, Comisia este cea care trebuie să ia deciziile cu privire la cererile de autorizare;
17. regretă, prin urmare, mai ales că, de facto, Comisia ia decizii fără votul de sprijin din partea statelor membre, în condițiile în care, în general, Comisia decide în favoarea acordării unei autorizații atunci când avizul EFSA este pozitiv;
18. regretă consecințele acestui fapt, și anume că reținerile legate, de exemplu, de considerente de ordin sociopolitic din partea unuia sau a mai multor state membre, exprimate în cursul procesului de autorizare, nu sunt luate în considerare de regulă în decizia de acordare a autorizației;

19. subliniază că, în acest context, autorizarea care se bazează exclusiv pe evaluarea riscului efectuată de către EFSA este din ce în ce mai contestată;

Propuneri de îmbunătățire a actualei proceduri de autorizare

20. împărtășește punctul de vedere al statelor membre, conform căruia autorizarea sau neautorizarea OMG-urilor reprezintă o problemă de interes public major, fiind absolut necesar să existe o modalitate de a lua în considerare în procesul decizional inclusiv preocupări neștiințifice;

21. regretă faptul că, în practică, acest lucru nu este valabil și în prezent: procedura actuală de evaluare a riscurilor efectuată de EFSA reprezintă, în cele din urmă, principala bază pentru decizia luată de către Comisie, în condițiile unor opinii divergente la nivelul statelor membre și a lipsei de voturi suficiente pentru a obține o majoritate calificată;

22. se pronunță în favoarea unui sistem prin care, sub rezerva examinării juridice și fără a aduce atingere observațiilor cu privire la propunerea actuală de regulament, o decizie pozitivă din partea Comisiei să fie posibilă în principiu doar în cazul în care Comitetul permanent sau Comitetul de apel votează în favoarea acestei decizii, cel puțin cu majoritate calificată;

23. consideră că acest lucru ar permite să se țină mai bine seama de reținerile statelor membre și ar întări simțul de responsabilitate al statelor membre în ceea ce privește modul în care votează;

24. nu împărtășește opinia Comisiei, conform căreia cadrul juridic existent trebuie să fie păstrat și că procedura de votare nu poate fi modificată doar pentru că se aplică și în alte domenii politice;

25. invită, prin urmare, Comisia să analizeze dacă este posibilă schimbarea modalităților de autorizare pentru OMG-uri la nivel de gestionare a riscurilor, cu respectarea legislației europene;

26. la fel ca și Comisia, este în favoarea unui singur sistem de evaluare a riscurilor;

27. solicită o cooperare mai strânsă între Comisia Europeană și autoritățile naționale sau regionale responsabile pentru cultivarea OMG-urilor;

28. subliniază că aceasta ar spori gradul de acceptare a evaluării riscurilor pentru statele membre, îmbunătățind în același timp și calitatea evaluării;

29. se pronunță în favoarea unei examinări mai aprofundate, în cadrul procedurii de autorizare, a preocupărilor cu privire la mediu legate de plantele modificate genetic, precum și de produsele alimentare și furajele modificate genetic;

30. consideră că există o necesitate imperioasă de a include consolidarea orientărilor EFSA de evaluare a impactului asupra mediului al plantelor modificate genetic în anexele la Directiva privind diseminarea deliberată a OMG-urilor (2001/18/CE), pentru a le conferi un caracter obligatoriu din punct de vedere juridic;

Evaluarea propunerii de regulament

31. constată că, în comunicarea COM(2015) 176, Comisia menționează și neajunsurile derulării procedurii de autorizare, pe care ea însăși o consideră nesatisfăcătoare, propunând, prin analogie cu Directiva (UE) 2015/412 (normele de excludere voluntară pentru cultivarea de OMG-uri), o modificare a Regulamentului privind produsele alimentare și furajele modificate genetic;

32. consideră că obiectivul Comisiei de a acorda mai multă atenție rezervelor specifice fiecărui stat membru ar putea atins mai bine printr-o revizuire cu maximă celeritate a procedurii de evaluare a riscului asupra mediului înconjurător din cadrul procesului de autorizare, așa cum s-a prevăzut la articolul 3 din Directiva (UE) 2015/412, decât prin propunerea de directivă supusă dezbaterii;

33. ia act de faptul că propunerea nu urmărește modificarea nivelului uniform de siguranță, stabilit la nivelul UE prin intermediul analizei riscurilor realizate de AESA. Cadrul juridic al UE conține deja dispoziții care permit statelor membre să interzică un produs până la o nouă reevaluare la nivelul UE în cazul în care noi constatări indică faptul că un aliment sau un furaj modificat genetic ar putea prezenta un risc grav pentru sănătate sau pentru mediu;

34. consideră că statelor membre ar trebui să li se acorde dreptul de a adopta decizii la nivel național pentru a restricționa sau a interzice utilizarea OMG-urilor în alimente și furaje, chiar dacă acestea sunt autorizate la nivelul UE (clauza de derogare privind utilizarea OMG-urilor);
35. consideră însă că statele membre trebuie să se asigure că măsurile luate în astfel de cazuri respectă legislația UE cu privire la principiul proporționalității și cerința de a nu face nicio discriminare între produsele naționale și cele importate, respectând angajamentele internaționale ale UE în cadrul OMC;
36. atrage atenția asupra faptului că măsurile trebuie să fie conforme nu doar cu dispozițiile OMC la nivel mondial, ci și cu principiul liberei circulații a mărfurilor în cadrul pieței interne, în temeiul articolului 34 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care interzice orice măsuri care ar avea un efect echivalent unei restricții cantitative privind libera circulație a mărfurilor;
37. constată că statele membre care optează pentru interzicere trebuie să își justifice măsurile în temeiul articolului 36 din TFUE și prin motive imperative de interes general, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a UE; în plus, motivele invocate de statul membru pentru interzicerea unui produs nu trebuie să fie în conflict cu evaluarea efectuată de EFSA cu privire la riscurile pentru sănătatea umană și animală și pentru mediu;
38. critică faptul că, pe baza experienței acumulate până în prezent, opțiunea interzicerii este asociată cu obstacole excesive pe care un stat membru trebuie să le depășească înainte de a-și putea exercita această opțiune la nivel național și a impune o interdicție, cauzând preocupări în ceea ce privește subsidiaritatea, și arată că, în temeiul prezentei propuneri, principiul proporționalității ar putea fi încălcat în mod clar;
39. regretă, în acest sens, că nu există o listă de exemple de argumente inatacabile din punct de vedere juridic care să ofere siguranță juridică diferitelor state membre în cazul unei interdicții la nivel național. O astfel de listă, care s-a dovedit a fi benefică pentru securitatea juridică poate fi găsită, de exemplu, în Directiva (UE) 2015/412 de modificare a Directivei 2001/18/CE în ceea ce privește posibilitatea statelor membre de a restricționa sau de a interzice cultivarea organismelor modificate genetic (OMG) pe teritoriul lor;
40. regretă, în acest context, că propunerii nu i s-a adăugat o evaluare de impact („impact assessment”);
41. pe scurt, critică faptul că propunerea Comisiei oferă statelor membre opțiunea de a restricționa sau interzice utilizarea în produsele alimentare și furaje a OMG-urilor autorizate de UE, fără a le indica însă modalitățile sigure din punct de vedere juridic de punere în aplicare a acestei decizii la nivel național;
42. consideră, prin urmare, că este foarte dificil să se prevadă în ce măsură opțiunea interzicerii ar putea fi utilizată în practică, având în vedere multitudinea de condiții care trebuie să fie îndeplinite;
43. critică faptul că, în contextul liberei circulații a mărfurilor în cadrul pieței unice și al fluxurilor de bunuri la nivel mondial, precum și a numărului mare de părți interesate în lanțurile de producție industrială a alimentelor și furajelor, o interdicție de utilizare la nivel național nu poate fi verificată în mod rezonabil cu nivelul actual de cunoștințe disponibile în acest sens;
44. consideră că ar fi de preferat să se țină mai mult seama de preocupările statelor membre prin schimbarea ponderii voturilor în cele două comitete sus-menționate, în detrimentul unei interziceri la nivel național. Aceste măsuri de interzicere pot fi introduse numai după depășirea unui mare număr de obstacole, fiind, în plus, aproape imposibil de controlat;
45. nu este de acord, prin urmare, cu concluziile Comisiei care au dus la elaborarea prezentei propuneri de regulament;
46. recomandă, ca atare, ca propunerea de regulament să fie respinsă.

Bruxelles, 13 octombrie 2015.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Markku MARKKULA
